

FORSVARETS
PERSONELTJENESTE

PRINCIPPER FOR ANVENDELSE AF CIVILT PERSONEL UDSENDT I INTERNATIONALE OPERATIONER

Ref.:

- a. Lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006 om Bekendtgørelse af lov om forsvarets personel.
- b. Lovbekendtgørelse nr. 982 af 20. november 2001 om Bekendtgørelse af lov om værnepligtsorlov og om orlov til FN-tjeneste mv.
- c. FKO skr. PS.400.10/PSF-23049 af den 23. december 1993.
- d. Lov nr. 910 af 8. december 1993 om ændring af lov om forsvarets personel, lov om hjemmeværnet, lov om statens uddannelsesstøtte og lov om værnepligtsorlov m.v.
- e. Lovforslag nr. L 6 af 6. oktober 1993 om ændring af lov om forsvarets personel, lov om hjemmeværnet, lov om statens uddannelsesstøtte og lov om værnepligtsorlov m.v. samt bemærkninger hertil.
- f. Lov nr. 404 af 08/045/2006, lov om arbejdsskadesikring.
- g. Bekendtgørelse nr. 129 af 28/02/2005, bekendtgørelse om forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning.

Erstatter:

FKOVEJL 400-3, kapitel 17, afsnit V, del 2, 2002-02 med bilag.

1. INDLEDNING.

Forsvarets personel – såvel militært personel som civilt personel omfattet af personelloven – kan pålægges at forrette tjeneste uden for landets grænser, herunder tjeneste i forbindelse med opgaver, der udføres efter anmodning fra internationale organisationer mv., jf. ref. a. og b. Pligten til at forrette tjeneste uden for landets grænser er ikke begrænset til bestemte former for tjeneste. Heraf følger, at civilt personel omfattet af lov om forsvarets personel, på samme måde som militært ansat personel, kan blive udsendt til forsvarets internationale operationer¹.

For at kunne defineres som udsendt skal følgende to kriterier være opfyldt: Medarbejderen skal organisatorisk indgå i en enhed i INTOPS og perioden for udsendelse skal være 28 dage eller derover. Såfremt disse kriterier ikke er opfyldt, er medarbejderen på tjenesterejse og ikke udsendt. 28 dages reglen kan i enkelte tilfælde afviges, beslutningen herom ligger ved FPT.

¹ Dette forhold fremgår af alle online stillingsannoncer og bliver oplyst ved samtlige ansættelsessamtaler.

Der er to grupper af civilt personel, der er omfattet af personelloven, men som ikke er forpligtet til at lade sig udsende i internationale fredsskabende operationer på mandat fra FN eller OSCE. Ved fredsskabende operationer forstås operationer, hvor magtanvendelse ud over selvforsvar er autoriseret. Begge grupper har imidlertid pligt til at lade sig udsende i alle andre typer af internationale operationer. Begge grupper opnåede en særstatus i forhold til udsendelsesforpligtelsen som følge af den overgangsordning, jf. ref. c., der blev etableret i forbindelse med ændringerne af personelloven den 1. januar 1994, jf. ref. d. og e. De to grupper af civilt personel er:

- Civilt personel, der er ansat før den 1. januar 1994, og som i forbindelse med ikrafttrædelsen af ændringerne i personelloven fik mulighed for at melde fra til deltagelse i fredsskabende operationer på mandat fra FN og OSCE, og som rent faktisk meldte fra.
- Civilt personel, der er ansat før den 1. januar 1994, og som i forbindelse med ikrafttrædelsen af ændringerne i personelloven ikke fik mulighed for at melde fra til deltagelse i fredsskabende operationer på mandat fra FN eller OSCE.

Turnusfuldmægtige kan, men har ikke pligt til at lade sig udsende i internationale operationer, da de er ansat af Forsvarsministeriets departement.

2. PERSONEL OMFATTET AF PRINCIPPERNE.

Alt civilt personel, omfattet af personelloven, er også omfattet af disse principper. Undtaget er alene de to ovenfor nævnte grupper, for så vidt angår de dele af principperne, der vedrører udsendelse i fredsskabende operationer på mandat fra FN eller OSCE samt turnusfuldmægtige.

Opmærksomheden skal henledes på, at når der i det følgende anvendes kategoriseringen "civilt personel", så er civilt personel, der **ikke** er omfattet af personelloven, **ikke** indeholdt i denne kategorisering.

3. FORMÅL.

Disse principper har til formål inden for de rammer, som ref. a. fastlægger at beskrive og fastsætte de nærmere retningslinjer for anvendelse af civilt personel i internationale operationer. Principperne bygger på tre overordnede forudsætninger:

- Personellet må kun udsendes til opgaver, som de er uddannet til.
- Udsendte enheder opstilles og sammensættes, således at der opnås den højeste grad af professionalisme.
- Personellets sikkerhed skal tilgodeses.

4. KRITERIER FOR UDSENDELSE AF CIVILT PERSONEL I INTERNATIONALE OPERATIONER.

Danmark indsætter enheder og enkeltpersoner i internationale operationer, som gennemføres i et miljø, hvor accept fra alle parter i konflikten endnu ikke er opnået. Risikoen for kamphandlinger er således forventeligt høj. Derfor udsendes principielt kun samlede og sammenarbejdede militære enheder. Derved sikres personellets sikkerhed samt en professionel løsning af de pålagte opgaver.

Som udgangspunkt kan civilt ansatte udsendes til områder, hvor der forekommer eller er umiddelbar fare for kamphandlinger. Nogle af de civile ansatte skal følge den militære styrke i deres opgaveløsning, mens andre civilt ansatte kan arbejde fra mere beskyttede faciliteter eller installationer. Fælles for dem alle er dog, at de kan indsættes i områder, hvor der forekommer kamphandlinger, men at de militære styrker er en del af deres sikkerhed under deres opgaveløsning.

5. UDSENDELSENS VILKÅR.

Civilt personel, der udsendes i internationale operationer, skal autoriseres af Forsvaret. Med dette formål for øje skal de udstyres med et identitetskort, hvoraf deres tilknytning til de væbnede styrker fremgår. I forbindelse med tjeneste i internationale operationer skal civilt personel være uniformeret og distinktioneret. De skal desuden bære en afmærkning, der gør deres tilknytning som civilt personel til de væbnede styrker synlig.

Under udsendelsen tillægges civilt personel militær status, hvilket er et udtryk for at personellet iklædes uniform og distinktioneres svarende til det civile funktionsniveau, samt omfattes af militær straffelov, militær retsplejelov og militær disciplinarlov.

For det civile personel har tillæggelse af militær status endvidere den konsekvens, at disse vil være omfattet af tilsvarende konventioner og aftaler, som det militære personel.

Forberedelserne i forbindelse med udsendelse af civile medarbejdere påbegyndes ca. 6 måneder før afrejse og omfatter bl.a. en træningstilstandsprøve, en helbredsundersøgelse og et vaccinationsprogram samt en generel grundlæggende militæruddannelse². Denne uddannelse har til formål at give den civile personlige færdigheder i bl.a. anvendelse af udrustning, våbenbetjening, brug af CBRN³ beskyttelsesudrustning, førstehjælp og kortuddannelse.

Civile medarbejdere, der udsendes som en del af en enhed, gennemgår derudover en supplerende missionsorienteret uddannelse sammen med enheden. Denne del af uddannelsen har bl.a. til formål at sætte medarbejderen i stand til at fungere som en del af den enhed den pågældende udsendes med. Civile medarbejdere, der udsendes tidsmæssigt forskudt fra resten af enheden, gennemgår tillige en supplerende missionsorienteret enkeltmandsuddannelse⁴, der forbereder personellet til det miljø vedkommende skal arbejde i.

Civilt personel udsendes som hovedregel i perioder af ca. tre måneder. Baseret på personens ønsker vil det dog være muligt at udsende i op til 6 måneder. Principperne for udsendeshyppighed følger principperne for militært personel, hvilket vil sige, at man som udgangspunkt tilstræber udsendelse af 6 måneders varighed (to udsendelser hvis 3 måneder) inden for en periode på 3 år.

Civile medarbejdere er omfattet af de samme forsikringsordninger, som de militært ansatte medarbejdere. De relevante forsikringer er rejseforsikring og arbejdsskadesikring.

Forsikringsdækningen kan kort beskrives som følger; Efter lov om arbejdsskadesikring er medarbejderne dækket "under arbejdet eller de forhold det foregår under" – og det gælder for alt "arbejde" for forsvaret, både i Danmark, under INTOPS eller i udlandet i øvrigt, jf. ref. f.

Ved udsendelse eller deltagelse i INTOPS, er civile – som de militære – tillige omfattet af Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning (ref. g.), fritidsulykkesforsikringen og den særlige livsforsikring ved naturlig død eller dødsfald i fritiden.

6. KRITERIER FOR ANVENDELSEN AF CIVILT PERSONEL I INTERNATIONALE OPERATIONER.

Civilt personel, der udsendes i internationale operationer, anvendes principielt kun i funktioner, der understøtter den egentlige militære opgave. Det betyder, at det samlede antal civile samt de funktioner, hvori de anvendes, ikke må antage et omfang, der virker

² Kurset benævnes; Grundlæggende militær uddannelse for civilt personel udsendt i INTOPS. Kurset har en varighed af ca. en uge og gennemføres ved DANILOG.

³ Chemical, Biological, Radiologic and Nuclear.

⁴ Kurset benævnes; Kursus i enkeltmandsforberedelse for enkeltpersoner, der udsendes i INTOPS", Uddannelsen er modulopbygget og varer i alt 9 dage. Kurset gennemføres ved DANILOG.

hindrende for enhedens mulighed for at løse pålagte operative opgaver. Det er imidlertid op til den udsendte enhed at udnytte alle tilstedeværende ressourcer fuldt ud.

Civilt personel anvendes principielt kun i funktioner, hvor det ikke er muligt at tegne en form for rådighedskontrakt med hjemsendt personel, der besidder de ønskede kvalifikationer. Civilt personel kan dog også anvendes i funktioner, hvor der er behov for en særlig ekspertise, som Forsvaret ikke uddanner militært personel til.

Da anvendelsen af civilt ansatte i internationale operationer er situationsbestemt, kan der ikke peges på konkrete civile stillinger, som skal indgå i de enheder, der sendes ud til deltagelse i internationale operationer. Det er imidlertid muligt at beskrive en række funktionsområder, inden for hvilke det vurderes at være muligt at anvende civilt personel. Disse funktionsområder er:

- **Forplejning (med ferskvarer)**, hvor der er behov for at råde over én eller flere faguddannede kokke, slagtere, bagere eller lignende pr. køkkensektion.
- **Lejrtjeneste**, hvor der kan være behov for at tilføre personel med særlig ekspertise, eksempelvis personer med en håndværksuddannelse.
- **Regnskabs-tjeneste**, hvor der kan være behov for regnskabskyndige til gennemførelse og kontrol af mere omfattende finansielle transaktioner m.v.
- **Depot- og lagerfunktioner**, specielt større eller mere komplekse depot- og lagerfunktioner samt de hertil knyttede forsyningsregnskabsmæssige funktioner, hvor særlige kvalifikationer vurderes påkrævet.
- **Reparation og vedligeholdelse**, hvor der eksempelvis kan være behov for at tilføre personel med en særlige ekspertise eller kompetence (primært 3 ECH niveauet).
- **Sanitets- og sundhedstjeneste**, herunder behovet for læger, tandlæger og sygeplejersker m.v., der ikke kan dækkes ind under anvendelse af Forsvarets fast-ansatte eller kontraktansatte personel. Det gælder såvel Forsvarets numeriske behov som behovet for særlige specialister.
- **Presse- og informationsmedarbejdere, eksempelvis journalister**
- **Tolke**, eksempelvis hvor Forsvaret ikke uddanner personel med de sprogmæssige forudsætninger, der er påkrævet i et givent operationsområde.
- **Andre støttefunktioner**, herunder eksempelvis konstruktionstjeneste i forbindelse med etablering af lejr, indkøbsfaciliteter m.v.

Anvendelse af civile kan tillige omfatte udsendelse af specialister og "specialteams" i kortere tidsbegrænsede perioder.

Hvor det vurderes mest hensigtsmæssigt, kan civile gives kompetence til at lede arbejdet inden for dennes fagområde.

De civile stillinger, der er vurderet mest sandsynligt anvendt i internationale operationer, er udpeget til Sundhedstriaden, således at medarbejdere i disse stillinger gives de vilkår, der skal til for at kunne leve op til de sundhedsmæssige krav, en udsendelse kan stille.

I forbindelse med udpegningsen af det civile personel skal der, som for militært personel, så vidt muligt tages hensyn til det civile personels ønsker, herunder forhold vedrørende frivillighed, udsendelsesperioder, operationer med mere.

7. LØN OG YDELSER.

Alt civilt personel er omfattet af det udetillægslignende tillæg, som ligeledes er gældende for militært personel (ækvivalerende det respektive militære funktionsniveau). Derudover ydes civilt personel et FN-tillæg.

Såfremt civilt personel udsendes med kort varsel – fra 0 til 30 dage - ydes et særligt udetillægslignende tillæg. Kravet er dog, at personellet som minimum er udsendt i 90 dage.

Civilt personel optjener 2/7-dels dage under de samme regler som gældende for militært personel. Endvidere er civilt personel omfattet af de samme regler vedr. leaverejser som det militære personel. .

Endelig vil der afhængigt af organisationstilhørsforhold kunne oppebæres særligt aftalte tillæg i forbindelse med udsendelse i mission.

8. SAGSBEHANDLENDE SEKTION.

FPT-FA4, Forsvarets Personeltjenestes Forvaltningssektion for civile er sagsbehandlende sektion. Henvendelse kan ske på 32 66 57 62.

JENS ERIK FRANDBSEN